

24 515 Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting

Nr. 404 Brief van de minister van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2017

In december vorig jaar is uw Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) naar de werking van de kredietwaarschuwing ‘Let op! Geld lenen kost geld’¹. Uit dit onderzoek bleek, samenvattend, dat consumenten niet minder lenen of anders denken over het aangaan van krediet na het zien van de waarschuwing. Daarnaast werd geconcludeerd dat de kredietwaarschuwing mogelijk wel andere positieve effecten kan hebben op bijvoorbeeld de sociale norm in Nederland omtrent lenen en een belangrijke bijdrage levert aan de herkenbaarheid van krediet. Op basis van dit onderzoek heb ik toegezegd nog eens kritisch te kijken naar de beleidsdoelstellingen van de kredietwaarschuwing en de AFM te vragen om de risico’s voor consumenten op de consumptief kredietmarkt verder in kaart te brengen en daarbij ook te kijken naar verschillende soorten krediet. Bij deze informeer ik uw Kamer over de voortgang.

Op dit moment onderzoeken het ministerie van Financiën en de AFM in samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontwikkelingen en risico’s op de consumptief kredietmarkt in Nederland. Daarbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de link tussen consumptief krediet en de schuldenproblematiek. Op basis hiervan kunnen in een volgende stap beleidsdoelstellingen worden bepaald, en de toekomstige rol van de kredietwaarschuwing.

Allereerst brengt de AFM op verzoek van het ministerie van Financiën de ontwikkelingen en risico’s in de markt in kaart. Ze onderzoekt hoe het leengedrag van consumenten (online) door aanbieders wordt beïnvloed en hoe verantwoorde kredietverlening wordt gestimuleerd. Ze doet dit o.a. op basis van literatuurstudie, een kwantitatieve analyse met behulp van geanonimiseerde data van het Bureau Krediet Registratie (BKR) over uitstaande kredieten en eigen toezichtervaring. Daarnaast betreft ze uitkomsten van experimenten in de online beslisomgeving. Bij deze experimenten wordt samengewerkt met de Vereniging van Financieringsondernemingen (VFN) en het Nibud. In samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt gekeken naar de relatie tussen consumptief krediet en problematische schulden.

¹ Kamerstuk 24 515, nr. 383, 1, p. 1-2

Vervolgens zullen op basis van de uitkomsten van de verschillende deelonderzoeken beleidsdoelstellingen worden bepaald en zal worden gekeken of aanpassing van bestaande maatregelen of alternatieve maatregelen nodig zijn om deze doelstellingen te behalen. Het ministerie van Financiën zet recente inzichten in de effectiviteit van waarschuwingen als beleidsinstrument uiteen. Door deze inzichten kan bepaald worden welke rol de waarschuwing in potentie kan spelen en welke eigenschappen een waarschuwing kansrijker maken.

De kwantitatieve analyse en de experimenten in de online omgeving van aanbieders vergen zorgvuldigheid en tijd. Ik zal uw Kamer in het eerste kwartaal van 2018 informeren over de uitkomsten en de vervolgstappen.

De minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem